

هەلەبجە سونبولي گەليکي سىتەمىدىدەيد يان ڈاۋىكە بۇ جەكارھىنان

خالىد عەلى فەرەج - سويد

من خۆم هەلەبجە يىيم و لەۋى لەدايك بۇوم و تەمەنىيەش كەر لە شارە بەسەر بىردووه كەھەلەبجە لەپۈزگارەدا وەك مۇمى درەوشادى خەباتى گەلەكەمان رەنگى خۆيە بۇو تەمەنى لاويتىم تىا بەسەر بىردووه و پېشىمەرگايەتى و پېكەستن تىا كەردووه، هەربۆيە لەناخەو خۆم بەھەلەبجە يىدى دەزانم و ئازارى ھەلەبجە يىيەك وەك ئازارى خۆم ھەستى پى دەكەم.

لە مىزۇوى خەباتى گەلەكەماندا و سەرەتتاي سەرەتتاي ھەموو شەپۈلىكى خەبات ھەلەبجە يان دەست پېش خەر بۇوه يان گۇزى كارىگەرى بەركەوتتووه، ئەوهەيش تەنبا لە ھەلۆيىتى جوامىرانە و ئازايەتى و دلسۆزى دانىشتوانە كەيەوه بۇوه. نزىكى لە سۇورىشەو فەراموش ناكرىت و بىگە زۆربەي حىزب و لايەنەكان ھەلەبجەوه يان سەرى ھەلداؤوه يان بەھىزكراوه، من نامەۋىت شىعرييڭ بۇ ھەلەبجە بنوسم يان تەنبا وەك رەمزىك يادى بىكەمەوه بەھىزكراوه، من نامەۋىت ھەلەبجە تەنبا وەك گۆرانىيەك بەكار بەھىنەم كە ھەستىكى كاتىم بىزۈيىت، بەلكو دەمەۋىت بىكەمە سونبول و ھىمای ئازارى گەليك و بىكەمە يادىكى نەبرَاوهى شەھىد كەرنى مروق و كەسانى بى پېشىوان.

راستە كە كارىگەر يىتىن كارەسات پۇزى ۱۶ / ۳ / ۱۹۸۸ بۇو كە فرۆكەكانى زولم و دىكتاتۆر يەتى سەرەتتە نەتەوەپەرسەكانى بەعس بە چەكى كىميماوى شارەكەيان خنکاند، بەلام لە پېش ئەو رۇزەيشەو چەند جارىكى تر وېرەنکراوه و گۇزى كوشىتە بەركەوتتووه و تەنبا بەھۆي نەبۇونى پېشىوانى و بى كەسىيەوه كەمتر باس دەكىرىت، رەنگ بېت مىزۇو لەيادى بېت كە لەلائەن ئىنگلىزەكانەوه لەكاتى سەركوتىكىدىنى حۆكمەتە ساواكە شىيخ مەممۇددا بۆمبابارانىيان كرد و مىزۇو بېۋەفا دەبېت ئەگەر زەعيم سدىق و ھىرشه دېنداھىيەكەيى بۇ سەر ھەلەبجە لەلائەپەرەكانى خۆيدا وون بىكەت كە ھەلەبجە يىيەكان ھەروەك دايىم بۇي دەگىرەماوه لەناواھەرەستى شاردا دەبۇون بەزىئى تايەو زنجىرى دەبابەكانى زولم و زۆردارەكانى ئەو دەمەنى نەتەوەپەرسەكانى سەرەتتە. من خۆم لەيادىم لە ۱۹۷۴ دا كە مالىمان لە چوارباخ بۇو لەسلىمانى و باوکم ھاتەوه و زۆر شېرزا بۇو و بەدايىكمى ووت ھەلەبجەيان بۆردومان كەردووه و ھاوار و قىزىھى دايىم منىشى خستە گرييان و دەمۈيىت وەك ئەو بىگرىم بەلام نەمدەتowanى يان نەمدەزانى چونكە تەمەنم كەم بۇو و كاتىكىش بۇ بەيانى چووين بو ھەلەبجە بەچاوى خۆم بېتىم چالىكى گەورە لەبەرەدم باخى گشتىدايە كە جىيگە ناپالىم بۇو و ئاوى تىياپۇو و نابىت و ناكىرى كەمىزۇو لەيادى نەبېت كە پىر لە ۷۰ كەس شەھىد بۇون و مال و حالىشيان وېرەنکرا. بۇ دوا جارىش لە بەھارى ۸۸ دا شەھىد كرا، پاش چەند جار بېرىندار بۇون وەك پېشىمەرگە يەكى قارەمانى گەلەكەمان بەلام جىياوازىيەكەي تەنبا ئەوهەبوو كە ھەلەبجە پېشىمەرگە يەكى ھەموو حىزبەكان بۇوه نەك تەنبا يەك حىزب و يەك بۇچۇن ھەربۆيە ھەموومان بە ھەموو لايەنېكەوه قەرزارى ھەلەبجەين و بەرەھى ئىستامان بەبى ھەلەبجە نەدەبىنرا، خەباتى گەلەكەمان بەبى ھەلەبجە پېگەي نەدەبۇو، كەواتە با تەنبا وەك بېرىكەنەوه يەك نەبېت كە لە كاتىكى و ساتىكى

دیارب کراودا سه‌ردانی بکهین که ههستی خاوەن شەھید و دایك و باوك و خوشك و برايانى شەھیدان بکولیئىنەوە و وا نەزانریت که تەنیا ھۆيەکى گىرفان پې كردنه. ئىمە گەلىيکىن کە وەفادارىن با بىسەلمىيەن و تەنیا لە ھەلەبجەوە بۇ ھەموو لايمەك دەردەكەۋىت کە خزمەتى خۆمان دەكەين من چى بکەم لە مۇمىك کە تەنیا لە كاتى شەھيدىرىنىدا دايىگرسىزىن من نامەۋىت تەنیا بۇ بىرين كولاندنهوە يادى شارەكەم بكرىتەوە، هەرچەندە دلنىام کە لايمەنە سىاسىيەكانى كوردىستانىش دەيانەۋىت خزمەت بکەن بەلام خزمەتى راستەوخۇ و خىرامان دەۋىت. من برام شەھید بۇو لەۋى دايىكم برىندار و پەككەوتەي كىميماوى بۇو تا شەھيدىش بۇو نەيدەتوانى بەئاسانى ھەناسە بىرات. يادم ناوىت کە تەنیا ئازارم بىر بەيىنەوە يادىكەم دەۋىت کە بېتىت سونبولۇ خەباتى گەلەكەم، باپازاوه بىت ھەلەبجە، با سەربەرز بىت ھەلەبجە، با بىرى ھەلەبجە..

khaledfaraj@hotmail.com